

Pandémia zvýšila príjmy, ale nie platy slovenských lekárov a sestier: odídu

Kým v okolitých štátoch po pandémii koronavírusu pochopili, že zdravotníkov si treba udržať, a razantne zvyšujú ich platy, našim zdravotníkom rastú platy pomalšie. Tohtoročný rozpočet pre zdravotníctvo lekárom a sestrami nedal veľké nádeje. SOZ zdravotníctva a sociálnych služieb vyzval vládu, aby kovala, inak nám hrozí ďalší odlev personálu.

Od čias Radičovej vlády sú lekári odmeňovaní podľa valorizačného mechanizmu naviazaného na priemernú mzdu. V roku 2015 za ministerky zdravotníctva Zuzany Zvolenskej po intenzívnych rokovaniach aj za prítomnosti zástupcov zamestnancov – odborárov do tohto systému odmeňovania pribudli ďalšie povolania ako sestry, záchranári, laboranti, sanitári a ďalší. Od 1. 1. 2016 tak valorizačný mechanizmus raz ročne garantuje rast plátov 27 zdravotníckym povolaniam.

V súčasnosti je hrubý plat neatestovaného lekára v nemocnici 1,25-násobok priemernej mzdy na Slovensku a u atestovaného je to 2,3-násobok. Na porovnanie, v Maďarsku zarobí atestovaný lekár 3,1-násobok priemernej

mzdy a od roku 2023 bude zarábať 3,5-násobok.

Razantný postup

Počas pandémie síce platy lekárov a sestier vzrástli aj na Slovensku, no bolo to za cenu ich obrovského nasadenia a nespočetných nadčasov. Situácia bola nepoznaná, pretože na oddeleniach v nemocniciach zomieralo zrazu oveľa viac ľudí. Bol to veľký psychický aj fyzický nápor pre zdravotníkov. Mnohí z nich museli ísť na pandemickú OČR-ku, pandemickú PN-ku, pretože covid sa v prvej fáze nevyhýbal ani zdravotníkom. Očakávalo sa, že sa nájdú finančné prostriedky, aby boli zamestnanci nejako odmeňovaní za prvú vlnu a následne ďalšie vlny.

Peniaze sa nakoniec našli po trištvrte roku pandémie. Vtedajší premiér Igor Matovič začiatkom januára 2021 oznámil, že všetci zdravotníci na covidových pracoviskách dostanú príplatok 7 eur za odpracovanú hodinu. Navyše boli upravené aj tarifné platy podľa valorizačného mechanizmu.

Vo výsledku sa to výrazne prejavilo na zvýšení miezd zdravotníkov. Vláda navyše vlani v decembri schválila zdravotníkom jednorazovú 350-eurovú odmenu, pretože

V Česku, Maďarsku, ale aj Poľsku budú postupne dosť dramaticky upravovať platy.

kabinet akosi zabudol, že to, čo sa dohodlo v kolektívnom vyjednávaní pre verejnú a štátnu službu, sa pôvodne netýkalo zdravotníkov. Aj keď všetky tieto veci môžeme hodnotiť pozitívne, negatívom je to, že oveľa razantnejšie postupujú pri stabilizácii zdravotníkov v okolitých krajinách. V Česku, Maďarsku, ale aj Poľsku budú postupne dosť dramaticky upravovať platy.

Doteraz sa tak nestalo

SOZ zdravotníctva a sociálnych služieb preto už v ja-

nuári po rokovaní výkonného výboru adresoval výzvu vláde, ministerstvu financií a ministerstvu zdravotníctva, aby presunuli finančné prostriedky, ktoré zastavilo ministerstvo financií za štvrtý štvrtrok 2021, do zdravotníctva. Ide o 232 miliónov, ktoré zastavil minister financií.

Žiadali sme, aby tie financie presunuli pre rezort zdravotníctva. Žiaľ, doteraz sa tak nestalo a aj rozpočet na rok 2022 je podľa nášho názoru nedostatočný a poukazovali sme na to už pri jeho prerokovaní v októbri 2021.

Obávame sa tiež zníženia príjmov zdravotníckych pracovníkov z dôvodu, že covidové príplatky 7 eur na hodinu sa majú skončiť, hoci pôvodne sa hovorilo o ich vyplácaní aj po odznení pandémie.

Tým sa zníži príjem zdravotníkov, ktorí prichádzajú do kontaktu s covidovými pacientmi, a ak nepríde k úprave koeficientov, o ktorých hovoríme, aj to môže zavážiť pri ich rozhodovaní, či zostanú na Slovensku alebo odídu do okolitých krajín.

Mgr. Anton Szalay,
predseda SOZ ZaSS